

Ogsaa hos Skoledirektør With fandt han en Beskytter, der var mægtig nok til at lade ham bryde Vejen for hans i Samtiden saa nye Planer. I Ryslinge dannede han sin første Højskole, den Højskole, der skulde virkeliggøre de Idéer som foresvævede Grundtvig, naar han talte om, at der skulde gøres et Arbejde for Folkets — særlig Bondestandens — Oplysning.

Men de unge Mænd, der havde erfaret det vidunderlige, at komme fra Uvidenhedens Taager til Dagens klare Lys, efter at dygtige Lærere havde trukket Taagesløret fra deres Øjne — de sørgede over, at deres Moder, Søstre og Forlovede endnu maatte sidde ude i Taagerne, og de hvilede ikke, før Kvinderne fik Del i den samme Oplysning som de selv. Dette Kammeratskab mellem de unge Mænd og de unge Kvinder gemte i sit Skød den nye Tid, hvor Kvinderne skulde gaa fremad Haand i Haand med Mændene. De unge Højskolemænd, der vaktet til et glødende Ønske om Menneskehedens Fremskridt og om at blive Førere i denne Bevægelse, kom snart frem i Skoleraad, Sogneraad, ja i de senere Aar i Folkething og paa Ministerbænkene. Skandse faldt efter Skandse, den ene Lov til Bedste for Kvinderne skaffede sig Plads efter den anden, og Bureaukratismen med dens karrige Indrømmelser til Kvinderne skylledes bort af den friske Strømning, der vilde mer og mer for dem for tilsidst at naae frem til Idealet: Ligestilling med Mænd. I »Den kommunale Valgretslov«, som vi modtog i Foraaret 1908, slog vi »Rekorden i Norden.«

Det er ganske kurieust at tænke paa, at Materialet til denne stolte Bygning laa i Trillebøren, hvorpaa Kold trillede sine Bogbinderredskaber paa Vejen mellem Smyrna og Thisted, og at det var ham, der opførte den vidunderlige Bygning for Folkets Oplysning, hvor Mændene lærte, at Kvinderne i Intelligents og Arbejdsøve paa det Aandeliges Omraade var den jevnbyrdige, som de ikke glemte, da de havde arbejdet sig frem til fremskudte Stillinger, hvorfra Landets Love udgik.

Vi takker Direktør Klaus Berntsen for den enkle Livshistorie han fortalte med saa stor en Fortællekunst, at vi alle maatte sande, at han havde lagt sig selv efter Grundtvigs »levende Ord« som ingen anden, vi kender.

Vi bringer herved Kvindevalgretsklubbens varme Tak for Indfrielsen af det Løfte Foredragsholderen gav os i 1908, som hverken Ministerstilling eller Overarbejde paa mange Omraader har bragt ham til at glemme.

Vi skal sikkert Alle erindre Højskoleforstander Kold i dyb Taknemmelighed.

J. M.

Kvindestemmeretsbladet

tager med December Maaned 1909 Afsked med sine Subskribenter og bringer sin bedste Tak til Alle, som støttede det. Det har faaet sin økonomiske Støtte gennem sine Subskribenter men sin aandelige Støtte i det store Fælledsskab Verden over. Det ene Lands Erfaringer har hjulpet det andet — maaske ogsaa advaret det!

Det er ikke umuligt, at Regeringerne i de fremskridtsvenlige Lande i denne Internationalismens Tid staar med Fingeren paa Kvindebevægelsens Puls. Det sindige, énsartede Pulsslag bringer Regeringen i hvert Land til at yde mere, det heftigt bevægede og uberegnelige bringer den maaske til at yde mindre.

Baronesse Gripenberg omtalte paa Kongressen i Kbhvn. 1906, at man i Finland i Januar 1906 udsendte Mænd til England for paa nært Hold at iagttage Englænderindernes Deltagelse i Parlamentsvalgene. Resultatet deraf blev en saa stor Beundring for de engelske Kvinders Energi og Dygtighed, at de finske Mænd ved deres Hjemkomst udbrød: »Vi maa absolut have vore Kvinder med!«

Vi har i England den store »National Union for Women Suffrage Societies«, som Medforbunden i Alliancen. Vi havde »Women's Freedom League« som Gæster baade i Amsterdam og i London. Men den paa Grund af sin demonstrative Taktik saa stærkt omtalte »Women's Social and Political Union« staar ikke i Verdensforbundet. Den vil maaske heller ikke tilskynde nævnte Regeringer til at begunstige en Udvidelse af Kvindernes Rettigheder. Vi har ialfald mærket at vore ivrigste mandlige Støtter er blevne mindre ivrige, og vi har med nogen Undren i Nabolandene iagttaget et mindre Fremstød end hvad vi ventede og i Stedet derfor en vis »Holden igen«. Om England er bestemt til at give os Impulsen snart i én Retning og snart i en modsat er ikke godt at vide!

Det er med Sorg, at vi slipper de Traade, der gjorde os til Tolk for Bevægelsen i Landene. Naar vi lader Blikket glide tilbage over de tre sidstforløbne Aar, maa vi indrømme, at de indeholder en Samling af Fremskridt vi aldrig i Begyndelsen af 1906 skulde have drømt om hverken hos andre eller hos os selv.

Vi sender vor Tak til de Kvinder i andre Lande, der sendte os de omfattende Budskab om deres Arbejde, og vi sender vor Tak til Alliancens Præsident, Mrs Chapman Catt, der ved sin eminente Dygtighed skabte og opretholdt det Væv af Arbejde, som gaar gennem Landene, hvori hun er støttet af Reverend Miss Shaw, Mrs Husted Harper og saa mange andre amerikanske Kvinder, der

har været og endnu er Bevægelsens Førere. Og vi sender vor Tak til de europæiske Lande, hvis Fortid saa ofte gav Kvinder Rettigheder, som de siden har maattet udlevere til Mændene, hvorfor de er i fuld Aktivitet for at erobre dem tilbage igen. Alle Landene i Verdensdelene har mødt hinanden i Troen paa, at det er *Modrene*, der skal bygge det nye Samfund op, og naar man skriver et Kvindeblad, føler man dette Hjerteslag banke gennem alle Landes Blade.

Vi sender vor Tak til Mejouffrouw Martina Kramers, der i en Knude samler Traadene fra alle Lande og sender dem ud afvejede efter alle kloge Hensyn men altid bringende os Oversigt over Bevægelsen baade fra yderste Nord til Syd og fra yderste Øst til Vest.

Og vi sender vor Tak til den Assistance vi har modtaget hjemmefra. Til Fru Charlotte Eilersgaard, der ofte gav de hjemlige Referater og stillede Horoskopet for, hvad vi hernæst kunde vente os — og til elskverdige Rigsdagsmænd, der ikke blev trætte af at samle Underskrifter til os om de modtagne Loves Data og Form, de som lukkede Udsigten til Frigørelsen op for os.

Gid Redaktørerne for Kvindebladene maa have ligesaa store Fremskridt for det kommende Treaar at melde, som vi alle har haft i det forløbne. Vi betvivler det ikke, thi vi har været Vidner til den i Kvindebevægelsen iboende Kraft, der ikke hviler før Maalet er naaet, hvor forskellige Midlerne end er, der anvendes.

Sidst men ikke mindst sender vi vor Tak til de Mænd, der baade havde Øje og Hjerte for den Uret mod Kvinderne, der gennem Aarhundreder er begaaet, og som kæmpede for os danske Kvinder og vandt Sejr for os gennem den kommunale Valgretslov vi modtog i Begyndelsen af 1908, som nu er i fuld Gang over hele Landet.

Lad os ikke glemme *hvem det var*, der stred for vor kommunale Frigørelse. Ord har vi faaet fra andre Sider. Vor største Tak skylder vi dem, der gik i Ilden for os og bragte Sejren hjem — Ministeriet og Reformpartiet af 1908.

Med Ønsket om »God Fortsættelse« for alle

Taknemmeligst

Redaktøren af Kvindestemmerets-Bladet.

December 1909.

Vi henleder Opmærksomheden paa vort Bogtrykkeri, der har arbejdet billigt for os og derved muliggjort os Bladets Udgivelse, som ellers ikke havde store Hjælpekilder at prale af. Vi sender det vor hjertelige Tak.

Redigeret af Fru Johanne Münter, Bredgade 34, Kbhvn.

J. Chr. Nielsen's Enke, Kbhvn.